

Računovodstvo državnih poduzeća Austrijsko iskustvo

Bernhard Schatz, PwC Austrija

4. prosinca/decembar 2024.

CFRR >>
Centre for Financial
Reporting Reform

PULSAR

Public Sector Accounting and Reporting Program

PULSAR Program is co-funded by:

 Federal Ministry
Republic of Austria
Finance

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

Sadržaj

- ✓ Računovodstvo DP-ova u Austriji
- ✓ Računovodstveno iskazivanje DP-ova u javnom sektoru
- ✓ Izazovi i specifičnosti postojećeg sustava
- ✓ Zaključci i preporuke

Struktura DP-ova u Austriji

Računovodstveni okviri i izvještaji

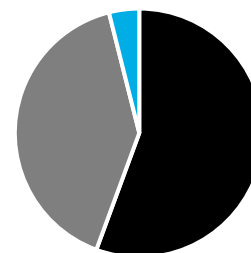

3

	Geschäftsergebnisse der Beteiligungen - 2022				BVA-E 2024	
	Umsatzerlöse	Bilanzsumme	Personalstand	Personalaufwand	Auszahlungen	Einzahlungen
	in Mio. €	in Mio. €	in VZÄ	in Mio. €	in Mio. €	in Mio. €
Summe Top-16-Einheiten	29.368,4	88.242,0	107.495	8.353,2	16.987,0	2.227,3
AMS	911,3	617,7	5.945	425,1	995,6	0,0
ASFINAG	2.530,1	18.841,4	2.915	234,4	3,0	255,4
aws	113,4	549,6	308	26,1	2.591,6	1,0
Austro Control	302,9	532,0	1.073	179,2	6,1	
Bundesmuseen	230,4	390,8	1.868	113,7	157,8	5,0
BRZ	450,0	316,3	1.576	166,2	0,1	1,1
Bundestheater-Konzern	245,2	220,8	2.415	193,7	197,2	2,5
AGES	198,3	162,8	1.517	123,2	105,1	14,7
ÖAW	209,2	200,3	1.517	116,0	169,2	
ÖBAG	1,1	3.528,2	21	4,4	0,2	690,0
ÖBB-Konzern	6.889,8	37.968,0	42.941	2.946,6	6.044,9	416,7
ÖBF	304,1	433,6	977	77,2	1,1	18,5
FFG	272,4	555,5	352	34,7	1.693,1	
SCHIG	1.347,4	612,2	107	9,5	16,0	
Universitäten (gesamt)	5.016,6	4.156,2	40.448	3.274,6	5.006,0	390,0
Verbund AG	10.346,1	19.156,6	3.516	428,4		432,3
OeNB	194,1	261.125,3	1.208	183,7	6,0	0,2
Restliche Einheiten	1.761,2	8.304,1	11.111	842,9	1.361,7	54,9
Summe	31.323,7	357.671,4	119.814	9.379,7	18.354,7	2.282,4

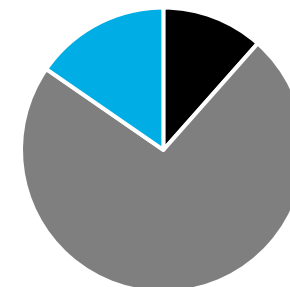
Savezna vlada u Austriji posjeduje većinske udjele u više od 100 poduzeća iz različitih sektora:

Računovodstveni okviri koji se koriste prema ukupnoj bilanci

■ IFRS ■ UGB ■ Customized

Računovodstveni okviri prema broju subjekata

■ IFRS ■ UGB ■ Customized

Na razini regionalnih i lokalnih vlasti postoji nekoliko stotina subjekata koji su u vlasništvu i pod kontrolom države.

Računovodstveno iskazivanje DP-ova u javnom sektoru

4

- Članak 92. Organskog saveznog zakona o proračunu (BHG iz 2013.) glasi: „Vlasnički udjeli (ovisna društva) priznaju se (mjere) po trošku stjecanja u trenutku stjecanja. Nakon toga, vrijednost vlasničkog udjela uskladit će se s promjenama razmjernim neto vrijednosti imovine. Procjena izvan troškova stjecanja priznaje se bez utjecaja na račun dobiti i gubitka po metodi „revalorizacijske rezerve“.”

3.2.1.4 Beteiligungen

Tabelle 3.2–5: Langfristiges Vermögen – Beteiligungen

AKTIVA		Stand 31.12.2022	Stand 31.12.2023	Veränderung gegenüber 31.12.2022	
Position	Bezeichnung	in Mio. EUR		in %	
A.IV	Beteiligungen	33.468,66	32.944,80	-523,86	-1,6
A.IV.01	an verbundenen Unternehmen	27.041,30	26.862,66	-178,64	-0,7
A.IV.02	an assoziierten Unternehmen	546,44	229,22	-317,22	-58,1
A.IV.03	Sonstige Beteiligungen	5.838,58	5.803,70	-34,88	-0,6
A.IV.04	Gegebene Anzahlungen für Beteiligungen	42,34	49,22	+6,88	+16,2

Quelle: HIS

- Savezna vlada uvela je kontrolu ovisnih društava i financijsku kontrolu:
Člankom 67. Organskog saveznog zakona o proračunu (BHG iz 2013.) utvrđeno je sljedeće:
Osim postojećih zahtjeva za izvještavanje:
 1. poduzeća u kojima savezna vlada ima izravni ili neizravni većinski udjel (kontrolu), i
 2. koja su pod nadzorom savezne vlade – izuzev institucija socijalnog osiguranja – dužna su podnositi izvještaje na temelju „kontrole ovisnih društava“.

Kvartalni izvještaji obuhvaćaju:

- dijelove bilančnih stavki, dijelove računa dobiti i gubitka, ključne pokazatelje učinka za refinanciranje/profitabilnost, ključne pokazatelje učinka za zaposlenike i poduzeće
- rizike i upravljanje rizicima, interne kontrole.

Izazovi i specifičnosti postojećeg sustava

5

● Izazovi

Odabirom **različitih računovodstvenih okvira** i računovodstvenih **politika** stvara se nejasna slika i onemogućuje opći i pouzdan „**istinit i pošten prikaz**” na razini javnog sektora.

Mnoštvo različitih sudionika stvara snažno okruženje **vlasnika kao principala i menadžera kao agenta (zastupanog i zastupnika)**, u kojem, ovisno o kapacitetima i potpunosti informacija, može doći do neučinkovitosti.

Organizacije osnovane u skladu s privatnim pravom koje se koriste računovodstvom privatnog sektora **stvaraju snažnu zaštitu od neprimjerenih političkih intervencija** ali ta se ravnoteža može narušiti kada one **ne ispunjavaju svoju svrhu u javnom sektoru**.

Jedna linijska stavka „pri konsolidaciji po metodi udjela” ne pokazuje relevantne informacije o razlozima za povećanja/smanjenja iznosa udjela.

● Specifičnosti

Vrednovanje imovine na temelju lokalnih općeprihvaćenih računovodstvenih principa – ako je imovina donirana ili prenesena u skladu sa zakonom, priznaje se po vrijednosti koja iznosi „0” zbog troška stjecanja i principa „**najniže vrijednosti**”.

Manjak konsolidacije na raznim razinama vlasti stvara „**umjetne**” transakcije i računovodstvo.

Fokus koji se stavlja na **ekonomsku korist** u MSFI-jevima i lokalnim općeprihvaćenim računovodstvenim principima **dovodi do umanjenja vrijednosti** osim ako se dokaže ekonomska isplativost (obično prijenosom vlasništva/državi).

Maksimalno povećanje dobiti čak i u „**javnim uslugama**” dovodi do nedovoljne iskorištenosti usluga ili do šire strukture troškova u javnom sektoru.

Zaključci i preporuke

6

- Državno poduzeće nije državno poduzeće – zbog nejasne definicije DP-ova nastat će **organizacije s „mješovitim nadležnostima”** što neće uzrokovati probleme samo u računovodstvu i izvještavanju nego i u upravljanju i u nadzoru poslije toga. **Profitnu ili neprofitnu djelatnost** potrebno je evidentirati i prikazivati **na razini segmenta/proizvoda**.
- **Korištenje MRSJS-ova** kao primarnog ili sekundarnog referentnog okvira može pomoći u ublažavanju sivih zona i izazova. U sklopu MRSJS-ova razvijeni su odgovarajući **standardi za** mnoge od tih sivih zona: **koncesije za pružanje usluga, transferi, prihodi, prirodni resursi, mjerenje u javnom sektoru, itd.**
- DP-ovi trebaju biti **integrirani** (i sastavni) **dio** sustava **UJF-a**, ali ako nadležnost, izvještavanje i nadzor tih subjekata ne prikazuju cjelovitu sliku (ponekad se DP-ovi uvode zbog veće agilnosti u pogledu planiranja proračuna i nabave) postoji prijetnja da će DP-ovi završiti „izvan” sustava UJF-a.

Hvala vam!

CFRR >>
Centre for Financial
Reporting Reform

PULSAR

Public Sector Accounting and Reporting Program

PULSAR Program is co-funded by:

 Federal Ministry
Republic of Austria
Finance

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO
